

Raahen kaupungin jätehuoltoviranomainen
Rakennetun ympäristön lautakunta
Aino Alatalo
aino.alatalo@raahe.fi

Lausuntopyyntö 27.5.2025, Selvitys 27.5.2025

Lausunto saostus- ja umpikaivolietteen kuljetusjärjestelmästä

Raahen kaupungin jätehuoltoviranomaisena toimiva rakennetun ympäristön lautakunta on pyytänyt kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta lausuntoa saostus- ja umpikaivolietteen kuljetusjärjestelmästä.

Raahen kaupungissa on nykyisellään käytössä järjestelmä, jossa kiinteistön haltija järjestää saostus- ja umpikaivolietteen jätekuljetuksen. Jätelain 149 § mom. 4:n mukaan kuljetusjärjestelmästä tulisi olla tehtynä perusteltu päätös, mikäli poiketaan ensisijaisesta vaihtoehdosta, joka on kunnan kilpailuttama ja järjestämä jätehuolto (JL 35 §).

Jotta päätös kiinteistön haltijan järjestämästä kuljetusjärjestelmästä voidaan tehdä, tulee kaikki seuraavat, jätelain 37 §:ssä mainitut ehdot täyttyä;

- 1) näin järjestetty jätteenkuljetus täyttää 35 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset;*
- 2) jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle;*
- 3) päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.*

Delegointipäätöksen (Lupa- ja valvontajaosto 21.9.2021 § 71) mukaisesti viranhaltijat voivat lausua ympäristönsuojeluviranomaista koskevissa asioissa, pois lukien vähäistä suuremmat asiat.

Raahen kaupungin ympäristötarkastajan lausunto

Kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen vastaa yhdessä ELY-keskuksen kanssa jätelain ja niiden nojalla annettujen säädösten valvonnasta.

Raahen kaupungin jätehuoltolautakunta ei ole tehnyt erillistä päätöstä saostus- ja umpikaivolietteiden kuljetusjärjestelmästä, mutta käytössä on ollut kiinteistön haltijan järjestämä kuljetus.

Nykyisellään alueella lietteitä kuljettaa useampi yksityinen toimija. Lietteen siirtojen asianmukaisuutta on kuitenkin vaikea seurata, koska osa toimijoista ei käytä SIIRTO-rekisteriä, tai tekevät ilmoituksensa paperisena, joka aiheuttaa runsaasti viivettä ennen kuin tiedot ovat näkyvillä valvoville viranomaisille. Nyt saatavilla olevien tietojen perusteella on myös vaikea valvoa, että tuleeko tyhjennykset suoritettua lain edellyttämällä tavalla, vähintään kerran vuodessa. Lisäksi kaikki toimijat eivät kuljeta lietteitä Raahen jätevedenpuhdistamolle, joten kunnallisen jätevedenpuhdistamon tiedoistakaan ei saada kokonaiskuvaa tilanteesta.

Ympäristönsuojelun näkökulmasta nähdään resursseja tuhlaavana se, että kuljetuksia ei ole keskitetty ja toteutettu suunnitelmallisesti. Nykyisellään eri toimijat saattavat ajaa samoja reittejä lähekkäisissä kohteissa Raahen haja-asutusalueilla, tulleiden tyhjennystilausten mukaisesti. Tästä muodostuu potentiaalisesti runsaasti turhaa ajoa.

Ympäristövalvonnan näkemyksen mukaan kaikki lain asettamat edellytykset eivät toteudu nykyisessä järjestelmässä, jossa kiinteistön haltija järjestää itse saostus- ja umpikaivolietteen kuljetuksen. Lisäksi ympäristötarkastaja katsoo, että jätelautakunnan tulisi jatkossa määrittää päätöksellään saostus- ja umpikaivolietteiden käsittelypaikka.

Niini Tuikkanen

Johtava ympäristötarkastaja

niini.tuikkanen@raahe.fi